

Ole Nygaard

Slektsforskerens drøm

Det hender en som graver etter gamle slektninger, finner mer enn han hadde drømt om. Under en leteaksjon i Riksarkivet etter det gjenstridige opphavet til en tipp-tipp-tipp-oldefar, Peder Pedersen Kroken (f. 1681), gikk jeg gjennom noen militære ruller fra første halvdel av 1700-tallet. Brått kom det for en dag et hittil uoppdaget manntall fra Nord-Østerdalen fra 1735.

Da Det nordenfjeldske skiløperkorps ble satt opp, tok de militære myndigheter opp en fullstendig fortegnelse over alle menn og gutter. Alderen på alle er oppgitt, noe som forsterker verdien i betydelig grad. Folketellingen fra 1701 er gått tapt for mesteparten av Østlandet, og avstanden i tid er store til det foregående, fra 1666.

Dette nyoppdagede manntallet kommer inn som en svært verdifull peilepost for en periode der det er store hull i kilde-materialet. Neste fullstendige fortegnelse over befolkningen kommer først med ekstraskattemanntallet i 1762.

Med den nye kilden fikk jeg fastslått at Peder Pedersen Kroken er eldre enn Tynset-boka oppgir. Forfatteren trodde at han var bror til barna sine, fordi det var umulig å fastslå alderen. Dessuten fant jeg ut han stammer fra Utgård (O'garn, som betyr Oppgarden) og er sønn av Peder Mortensen Utgård.

Manntallet har vist seg nyttig til å løse en rekke slekthistoriske gåter.

